

İNKILAP TARİHİ KAZANIM DENEMESİ

8.2.2 KAZANIMI DAHİL

Mustafa Kemal, idadi sıralarından itibaren bir kurmay subayının mutlaka bir yabancı dil öğrenmesi gerektiğine inanıyordu. Tatillerde Selanik'te Frerler Okuluna giderek Fransızcasını ilerletmeye çalıştı. Fransızcasını ilerletmek için okuduğu kitaplar sayesinde; Jean Jack Rousseau (Jan Jak Ruso), Voltaire (Volter), Montesquieu (Montesku), gibi Fransız düşünürlerini yakından tanıdı ve inkılap, bağımsızlık, adalet, eşitlik gibi kavramları özümsemi ve hayatının ilerleyen evrelerinde bu kavramları hayata geçirmeye yönelik adımlar attı.

1-Buna göre aşağıdakilerden hangisi Fransız aydınların Mustafa Kemal üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Milliyetçi bir anlayış benimsemesi
- B) Batı kültürünü tanınması
- C) Askerlik mesleğine yönelmesi
- D) Çağdaş gelişmeleri takip etmesi

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda:

- I. Sınırlar yeniden çizilmiştir.
- II. Milletler Cemiyeti kurulmuştur.
- III. İmparatorluklar yıkılmış yerine ulus devletler kurulmuştur.
- IV. Ülkeler ve şehirler harap olmuştur.

2-Birinci Dünya Savaşı'nın yukarıdaki sonuçlarından hangileri savaş sonunda toprak kayıplarının yaşandığına kanıt gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV

Balkan Savaşları sonucunda Balkanlardaki Türk hâkimiyeti sona erdi. Kaybedilen Balkan topraklarından Anadolu'ya büyük bir göç dalgası yaşandı. Yunanistan ve Bulgaristan'da kalan Türklerin kültürel ve dinî hakları antlaşmalarla güvence altına alındı.

3-Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'daki Türk nüfusu artmıştır.
- B) Balkanlarda Türk varlığı sona ermiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
- D) Balkanlarda Müslüman nüfus azalmıştır.

İtalyanlar işgal ettikleri bölgelerde birtakım kurumlar açmışlardı. Bunların başında İtalyanca eğitim yapan okullar bulunuyordu. Açılan bu okullarda aynı zamanda Hristiyanlık propagandası da yapmışlardı. Bunun yanında Anadolu sahilleri ile işgalleri altındaki Rodos ve 12 Ada'ya gemi seferleri düzenlemişlerdi.

4-Bu politikayla İtalyanların aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Ekonomik kalkınmayı sağlamak
- B) İtalyan kültür ve inancını yaymak
- C) Eğitim kurumlarını çağdaşlaştırmak
- D) Ulaşım ve haberleşmeyi geliştirmek

Mustafa Kemal;

► “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” sözünü Jean Jacques Rousseau'dan (Jan Jak Ruso) esinlenerek söylemiştir.

► Yasama, yürütme ve yargı güçlerini birbirinden ayırma konusunda Montesquieu'den (Monteskiyö) etkilenmiştir.

5-Buna göre Mustafa Kemal'in, bu düşünürlerden hangi alanda etkilendiği söylenebilir?

- A) Demokrasi
- B) Milliyetçilik
- C) Diplomasi
- D) Askerlik

Ruslarla iş birliği yapan, casusluk faaliyetinde bulunan ve katliama girişen Ermeniler, Sevk ve İskân Kanunu'nun çıkarılmasıyla Osmanlı toprağı olan Suriye'ye zorunlu göçe tabi tutuldu. Göç ettirilen Ermenilerin vergileri ertelendi. Diledikleri eşyaları almalarına izin verildi. Can ve mal güvenliklerinin korunması, ihtiyaçlarının giderilmesi için devlet yetkilileri görevlendirildi ve güvenliklerini sağlamak için karakollar kuruldu. I. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle Sevk ve İskân Kanunu ile göç ettirilen Ermenilerin eski yerlerine dönmesi için Geri Dönüş Kararnamesi yayımlandı.

6-Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti;

I-İktisadi

II-Dini

III-Güvenlik

alanlarından hangilerinde çalışması yapmıştır?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

Mustafa Kemal Manastır'dan İstanbul'a gelerek Harp Okuluna başladı. Batı'daki gelişmeleri takip etmek için Avrupa'dan dergiler getiriyor, kaldığı pansiyonda Fransızca eğitim alıyordu. Ülke sorunları ile yakından ilgilenmeye devam eden Mustafa Kemal, Harp Okulunu 1902 tarihinde 459 öğrenci arasından sekizinci olarak bitirdi.

7-Bu bilgilere göre Mustafa Kemal için;

I-Başarılı bir öğrenci olduğuna

II-Vatansever kişiliğini yansıttığına

III-Modern dünyayı takip ettiğine

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

a-Ülkeler arası sömürgecilik yarışının başlaması.

b-Almanya'nın Alsas-Loren bölgesini işgal etmesi.

c-Avrupa'da silahlanma yarışının başlaması.

d-Rusya'nın Balkanlarda Panslavizm politikasını yürütmesi.

e-Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik isyanları.

f-İtalya'nın Akdeniz'de egemen devlet olmak istemesi.

8-1.Dünya Savaşı'nın verilen nedenlerinden hangileri ekonomik kaynaklıdır?

A) a,b

B) a,b,d

C) a,c,f

D) a, e, f

Bağımsızlık vaatleriyle Arapları isyan ettirip, bölge petrollerini ele geçirerek kuzeye doğru ilerledikten sonra Rusya'ya yardım etmek isteyen İngilizler tarafından açılmıştır. Kuzeye doğru hızla ilerleyen İngiliz askerlerini Halil Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Kut'ül Amâre denilen yerde kuşattı. İngiliz komutanı da dâhil olmak üzere tüm düşman askerlerini esir aldı. Bu yenilgi sonrası bölgeye güçlü bir ordu gönderen İngilizler, 1917 yılında Basra'yı alarak Bağdat'ı işgal ettiler.

9-Irak cephesi hakkında verilen bu bilgiye göre yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) Osmanlı Devleti cepheden yenik çıkmıştır.

B) İngiliz ordusu savunma hattında kalmıştır.

C) Ortadoğu'da milliyetçilik akımı etkili olmuştur.

D) İngilizler yaşanan yenilginin ardından takviyede bulunmuştur.

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın isteği ile Kanal Cephesi'ni açmasının amaçları;

- Süveyş Kanalı'nı ele geçirmek
- Mısır'ı almak
- İngilizlerin sömürgelerine giden yolu kapatmaktır.

10-Bu amaçlar dikkate alındığında,

I. Almanya ve Osmanlı'nın birlikte hareket ettiği

II. Süveyş Kanalı'nın jeopolitik yönden önemli olduğu

III. Osmanlı Devleti'nin petrol bölgelerine ulaşmak istediği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) I ve II. D) II ve III.

Mustafa Kemal Samsun'da kendisini dinlemeye gelen kalabalığın içinde Selanik Askeri Rüstiyesindeki Fransızca öğretmeni olan Nakiyüddin Yücekök'ü gördü. Hemen onun yanına gitti. Ondan övgüyle bahsetti. Nakiyüddin Bey ona hem Fransızca'nın ilk bilgilerini vermiş hem de ülkenin içindeki durum konusunda onu aydınlatmıştı. Mustafa Kemal bu bilgiler ışığında ileride Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni açacaktı.

11-Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi söylenemez?

- A) Öğretmenlerine karşı vefalı olduğu
B) Yeni bir devlet kurmaya çalıştığı
C) Ülke sorunları ile yakından ilgilendiği
D) Teşkilatçı bir kişiliğe sahip olduğu

Sorun: Osmanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'nden dolayı azınlık isyanları çıkmaktadır. Devletin parçalanmaması için önlem almak gerekmektedir.

Çözüm:

.....
.....

12-Yukarıda çözüm verilen yere

aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Kanun gücünün üstün olduğunun kabul edilmesi
B) Gayrimüslimlere devlet memuru hakkı tanınması
C) Askeri alanda yeniliklere önem verilmesi
D) Meşrutiyetin ilan edilerek azınlıkların meclise alınması

Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Halifesi İtilaf Devletleri'ne karşı cihat ilan etmişti. Ancak İngilizler, Arap Yarımadası'ndaki Müslümanlara kendilerine devlet verileceğini vaat ettiler. Bunun üzerine Suriye ve Irak Cepheleri'nde Araplar İngilizleri destekledi.

13-Buna göre,

- I. İslamcılık anlayışı önemini kaybetmiştir.
II. Osmanlı Devleti parçalanma sürecine girmiştir.
III. İngilizler Arap ülkelerinin tercihlerinde belirleyici olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

Ne olursa olsun şu ve bu sebepler için, milleti savaşa sürüklemek taraftarı değilim. Savaş, zorunlu ve yaşamsal olmalı. Gerçek inancım şudur: Milleti savaşa götürünce vicdanımda acı duymamalıyım. "Öldüreceğiz!" diyenlere karşı, "Ölmeyeceğiz!" diye savaşa girebiliriz. Ama millet yaşamı tehlikeye uğramadıkça, savaş bir cinayettir.

14-Mustafa Kemal' in bu sözünden;

I-Vatanseverlik

II-Barışçıl

III-Milliyetçi

IV-İleri görüşlü

kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız III

B) I ve IV

C) I, II ve III

D) I, II, III ve IV

- Çanakkale Boğazı'nı geçip İstanbul'u işgal ederek Osmanlı Devleti'ni teslim almayı,
- Karadeniz'e geçip müttefikleri Rusya'ya yardım göndermeyi,
- Savaşa girmemiş devletleri kendi yanlarında savaşa çekmeyi hedeflemişlerdir.

15-İtilaf Devletleri, Çanakkale Savaşları ile:

I-Osmanlı Devleti'ni kendi safına çekmek

II-Müttefikleri olan ülkenin güç kaybını önlemek

III-Tarafsız devletleri etkilemek

Kazanımlarından hangisini elde etmek istemiştir?

A) Yalnız I

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

(I) Osmanlı Devleti, gelişmeler karşısında iktidardaki Alman yanlısı olan İttihat ve Terakki Hükümeti'nin de etkisiyle Almanya'yla yakınlaştı. (II) Almanlar, Boğazlara sahip ve İngilizlerin Uzak Doğu sömürgelerine giden yolu tehdit edebilecek önemli bir stratejik konumda olan Osmanlı Devleti'ni kendi yanlarında savaşa dahil etmeyi düşünmüşlerdi. (III) Almanlar, savaşı geniş bir alana yayarak İtilaf Devletleri'ne karşı yeni cepheler açmak suretiyle Avrupa'daki yüklerini hafifletmeyi amaçlamışlardı. (IV) Bununla birlikte Osmanlı halifesinin nüfuzundan yararlanarak İngiliz ve Fransız sömürgelerindeki Müslümanları bu devletlere karşı ayaklandırarak onları zor durumda bırakmak istemiştir.

16-Verilen parçada numaralandırılmış bölümlerin hangisinde Osmanlı Devleti'nin jeopolitik özelliğinden faydalanılmak istenmiştir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonra İngiltere, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunma politikasından vazgeçti. Osmanlı Devleti'nin parçalanması için çaba gösteren devletlerle iş birliği yapmaya başladı. 1878'de Rus işgali tehlikesi karşısında Kıbrıs'ın idaresi geçici olarak İngiltere'ye devredildi. İngilizler 1882'de ise Mısır'ı işgal etti.

17-Birinci Dünya Savaşı öncesi yaşanan bu gelişmeye göre;

I-İngiltere izlediği politikada değişikliğe gitmiştir.
II-Fransa ve İtalya gibi ülkeler ile iş birliği yaptığı
III-Yaşanan olayları kendi lehine çevirdiği
İngiltere'nin tutumu ile ilgili yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) I,II ve III

İNGİLTERE

Sanayi İnkılabı'nı ilk gerçekleştiren ve en fazla sömürgeye sahip olan devletiz, Sömürgecilik yarışında rakibimiz olan Almanya'yla çıkar çatışması yaşadık. Bu durum silahlanma yarışını beraberinde getirdi.

ALMANYA

Hızla gelişen sanayimize ham madde ve pazar bulabilmek için İngiltere'nin ve Uzak Doğu'daki Japonya'nın sömürgelerine göz diktik., Orta Doğu'ya ulaşmak amacıyla Osmanlı Devleti ile yakınlaşmak istedik.

AVUSTURYA MACARİSTAN

Rusya'nın Panslavizm politikasından rahatsız olduk. Balkan toplulukları üzerinde Rusya'ya karşı nüfuz kurma mücadelesine giriştik. İmparatorluk olmamızdan dolayı milliyetçi isyanlara sahne olduk.

18-Tabloda verilen bilgilere göre devletlerin ortak amaçları arasında;

I-Sömürgecilik yarışında geri kalmamak.

II-Devlet gücünü koruyabilmek.

III-Ülkelerarası sorunlarda üstünlük sağlamak.

unsurlarından hangilerine ulaşılabilir?

A)Yalnız II

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

Kafkas cephesi yıllarını anlatan film Sarıkamış harekâtı sırasında cephanesi tükenen Osmanlı askerlerine gönüllü malzeme götürmeye çalışan 120 çocuğun hikâyesini ele almaktadır.

Tayyareci Yüzbaşı Salih Ekrem I. Dünya Savaşı sırasında gönüllü olarak Çanakkale Cephesi'ne gidişini ve cephede yaşananları tarihi kaynaklara dayandırarak anlatan filmlerden biridir.

Irak cephesinde yaşanan Kut'ül Amare zaferini konu alan dizide Osmanlı Devleti askerleriyle, İngiliz askerleri arasında çöllerde, dağlarda, yaşanan amansız mücadele tarihi kaynaklara dayanılarak anlatılacaktır.

19-Sadece verilen bilgilere göre;

I-Film senaryoları oluşturulurken objektif tarih yazıcılığına dikkat edilmiştir.

II-Osmanlı Devleti farklı cephelerde mücadele etmiş ve hepsinden zaferle çıkmıştır.

III-Vatanseverlik duygusu filmlerde işlenen ana temalardan biri olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A)Yalnız III

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

Güçlü Avrupa'nın Temelleri

1. Coğrafi Keşifler

15. yüzyıldan itibaren keşfedilen bu yerlerden Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş madeni taşındı. Ülkelerin ekonomileri açısından değerli olan bu madenler, Avrupa'da bollaşınca buradaki devletlerin birçoğu zenginleşti ve sermaye birikimi elde ettiler.

2. Rönesans

16. yüzyılda bilim, kültür ve sanat alanında yaşanan Rönesans Dönemi, Avrupa'da bilimsel gelişmelerin temelini attı. Avrupa'da yaşanan reform hareketi, insanların sosyal yaşantılarını etkiledi. Bilime verilen değeri ön plana çıkararak dinin etkisinde olmayan, özgür bir araştırma ortamının oluşmasına katkı sağladı.

3. Sanayi İnkılabı

İngiltere'de başlayan sanayileşme daha sonra diğer Avrupa ülkelerinde de hızla yayıldı. Sanayileşen ülkelerde fabrikalar çoğaldı. Buna bağlı olarak üretim arttı, bol ve ucuz mal üretimi sağlandı. Bununla birlikte sanayileşen ülkeler için ham madde kaynakları ve yeni pazarlar bulmak önemli bir ihtiyaç ve sorun hâline geldi.

4. Fransız İhtilali

1789 tarihinde yaşanan Fransız İhtilali, tüm dünyada eşitlik, adalet, bağımsızlık ve milliyetçilik düşüncelerinin doğmasına ve yayılmasına ortam hazırladı. Bu durumdan en çok etkilenenler ise Osmanlı Devleti ile Avusturya - Macaristan İmparatorluğu gibi çok uluslu devletler oldu.

20-Buna göre yaşanan gelişmelerin hangi alanda Avrupa'ya sağladığı katkılar arasında;

I-İktisadi

II-Siyasi

III-Teknoloji

IV-Toplumsal

unsurlarından hangilerine ulaşılabilir?

A)I ve II

B) I ve III

C) I, II ve IV

D) I, II,III ve IV

